

Wij in ons land kennen het als kussenvulling; ik weet nog best, dat ik op zeegras sliep, en ik herinner me ook nog dat, voor mijn ooren, minder aangename scherpe ritselen als de vulling pas vernieuwd was; ook de geur van zoo'n kussen weet ik mij nog best voor te stellen; ik had liever varens.

Bij ons komt in de Wadden veel zeegras voor, vooral in de Zuiderzee bij Wieringen, dat er naar heet; want daar wordt zeegras altijd wier genoemd. Het wordt verpacht als gras en evenzoo gemaaid en gedroogd; het losgeslagen goedje is minderwaardig en wordt gevischt; er zijn jaren geweest, dat de pacht honderdduizend gulden opbracht. Tegenwoordig, nu houtwol in gebruik is gekomen, heeft dat zeegras wel wat van zijn waarde verloren. Toch is het nog een middel van bestaan voor velen; in de Middellandsche Zee bij Venetië werd het zeegras indertijd en nog wel gebruikt ter verpakking van het beroemde Venetiaansche glas; van daar dat het ook wel glaswier werd genoemd. In sommige jaren hebben de zeegrasweiden zeer te lijden van een kleine kalkworm, een *Serpula*, die heele banken bijna waardeloos kan maken door de platte kalkhuisjes, die hij op het gras vast te maken weet; het ziet dan wit gestippeld.

E. HEIMANS.

VOGELFOTOGRAFIE IN NEDERLAND.

(*Vervolg van blz. 29*).

OT de allerschadelijkste insecten behoort de ritnaald of koperworm, larve van de kniptor en elke vogel, die zich bezig houdt met 't vangen van ritnaalden, verdient onze waardeering. En wanneer nu zoo'n vogel nog bovendien een van de allerbeste zangers en een van de meest interessante persoonlijkheden uit de geheele vogelfauna is, dan verdient hij in dubbele mate onze bescherming. Dat is nu de groote lijster of mistellijster, de heerlijke zanger, die probeert zich in onze duinstreek wat uit te breiden.

Een poosje geleden kwam ik onder Overveen een van mijn koddebeier-vrienden tegen. Hij was geheel buiten adem en had een groot vogelnest in de hand. Mijnheer, riep hij al uit de verte, ga je even mee naar de politie, om te getuigen, wat voor nest dat is, ik heb drie jongens gesnapt, toen ze 't uithaalden, en wil ze bekeuren.

Goed, ik ga mee naar 't politiebureau, constateer dat we te doen hebben met een nest van de groote lijster en toen... ja toen bleek, dat de groote lijster in 't geheel niet beschermd is bij de wet en dat de koddebeier zich voor niets had druk gemaakt. Dat is natuurlijk zeer ontmoedigend.

En hoe het nu verder gaan zal met die lijsters, weet ik nog lang niet. Het nieuwe concept-jachtwet laat weer het strikken van lijsters toe en heeft alleen

een klein woordje van waardeering voor 't nut dat de zanglijsters stichten. Maar nu zien wij hier de groote lijster als ritnaaldenverdelger en ik weet, dat zijn verwanten, de koperwieken, hem daarbij dapper ter zijde staan. Wij moesten toch eens trachten, die heele lijsterfamilie een beter lot te verschaffen.

Een andere groep, die tegenwoordig van beteekenis wordt, is die van de paapjes en tapuiten. Dertig jaar geleden kon nog in belangrijke boeken gezegd

Foto A. BURDET, te Overveen.

Groote lijster bij zijn nest.

worden, dat deze groep voor landbouw en houtteelt van weinig beteekenis is, doordat die vogels zich hoofdzakelijk ophouden op waardelooze, woeste gronden.

Maar sedert dien tijd zijn Heidemaatschappij en Staatsbebossching aan 't werk getogen, zoodat tegenwoordig de heiden en de duinen een arbeidsveld vormen voor duizenden mensen, die daar langzamerhand de woeste gronden veranderen in heerlijke bosschen.

Nu huizen echter in de duinen tal van insecten die, o zoo gemakkelijk zich naar de omstandigheden weten te schikken en met evenveel genoegen de worteltjes van 't jong plantsoen aantasten als de wortels van helm of zandzegge.

En nu kunnen we opperbest de hulp gebruiken van al die woestijnvogeltjes, van paapje, tapuit, roodborsttapuit, duinpieper, boompieper, boomleeuwerik en grauwe klauwier. Ik laat u hier alleen het paapje zien, zooals het parmantig zit

Foto A. BURDET, te Overveen.

Paapje met voer in den bek.

— let op die houding — op het eenige hooge punt, dat door de list van den fotograaf in de buurt van zijn nest is overgebleven en nu even rondkijkt, voor hij zijn rupsjes gaat brengen aan zijn jongen in 't nest op den grond.

Ik had ook een tapuit kunnen kiezen, en u laten zien, hoe de jonge tapuitjes naar buiten komen, om te spelen voor den ingang van het konijnenhol, waarin hun donker nest ligt. Dit is alweer een heel belangrijk document, want 't komt maar

zelden voor, dat jonge zangvogeltjes hun nest verlaten en er weer in terugkeeren.

Zoo bevat deze uitgave tal van wetenswaardigheden. Daar is de heele geschiedenis van de koekoek: het vreemde ei in 't nest, het koekoeksjong, dat al zijn concurrenten uit het nest heeft geworpen, de beroofde ouders, die den indringer trouw komen voeren en eindelijk een groote volwassen koekoek, die op den grond zit met den bek wijd opengesperd en zich nog door het afgetobde heggemusche laat voeren. Een ander viertal geeft het echtelijk leven van een paar wielewalen: het wijfje, dat verlangend de komst van 't mannetje tegemoet ziet, de man, die komt aandragen met een heel groote harige spannerrups, het wijfje, dat 't nest reinigt, nadat de jongen hebben gegeten. Bij deze gelegenheid werd opgemerkt, dat de jongen evengoed door 't mannetje gevoerd werden als door het wijfje, maar dat dit laatste alleen zich moest belasten met het vuile werk van 't opruimen der uitwerpselen van de jongen. Bij de lijsters worden de uitwerpselen der jongen door het wijfje verzwoegen. Ook is er een heel mooie foto van een lijster, die in de heete zon haar jongen beschaduwet. Verder nog allerlei aardigs van winterkoninkjes, boomklevers, boomkruipers, kwikstaartje, pimpelmeesje, koolmeezen, roodstaartje, boomleeuwerik, staartmees, boompieper, graspieper en akkerleeuwerik.

Deze uitstekende en zeer goedkope uitgave is van groot belang voor inrichtingen van onderwijs en voor alle vogelvrienden. Wij hopen van harte, dat de heer Burdet deze beide reeksen spoedig door andere kan laten volgen en dat het hem gegeven moge zijn, het stereoscoopplaat-werk over de vogels van Nederland eenmaal geheel te voltooien. Hij is al een goed eind op weg.

Ongetwijfeld zullen velen van onze lezers hem daar bij willen helpen, door hem te waarschuwen, wanneer er ergens een vogel nestelt, die nog in de collectie ontbreekt, o.a.: ortolaan, grauwe gors, goudhaantje, blauwborstje, hop, puttertje, woudaapje, oeverlooper en tafeleend. Stuur in zoo'n geval even een briefkaartje, of zoo noodig, een telegram aan A. Burdet, Overveen. JAC. P. THJSSE.

De beide series zijn *alleen te verkrijgen* bij den uitgever W. Versluys te Amsterdam; prijs per serie van 25 foto's f 3.25.

BOTANISCHE AANTEKENINGEN.

IV. Voorjaarswerk.

OT de inlandsche grassen, die als zeldzaam te boek staan, behoort ook *Milium scabrum* (fig. 4) Om ze te vinden, moet men naar de duinen en wel in de eerste helft der maand Mei, een tijd waarop nog weinig andere grassen bloeien, zoodat men ze met wat meer kans dan gewoonlijk juist kan determineeren. Wie de algemeene *Milium effusum* (fig. 1) kent — en wie kent ons sierlijkste woudgras niet? — zal met de determinatie weinig moeite hebben. De eenbloemige aartjes van beide soorten (fig. 2 en 3) gelijken sprekend op elkaar en zijn zeer eenvoudig van bouw. Het verschil zit in de kelkkafjes. Deze zijn bij *Milium scabrum* rauh